YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

22 päivänä huhtikuuta 1999 *

Asiassa C-109/98,

jonka Tribunal administratif de Dijon (Ranska) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

CRT France International SA

vastaan

Directeur régional des impôts de Bourgogne

ennakkoratkaisun EY:n perustamissopimuksen 9, 12 ja 95 artiklan tulkinnasta,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Jann sekä tuomarit D. A. O. Edward ja L. Sevón (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: G. Cosmas,
kirjaaja: apulaiskirjaaja H. von Holstein,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— CRT France International SA, edustajinaan asianajaja Thierry Chiron, Dijon, asianajaja Guy Laubin, Reims, ja asianajaja Laurent Salem, Pariisi,

— Ranskan hallitus, asiamiehinään ulkoasiainministeriön oikeudellisen osaston kansainvälistä talousoikeutta ja yhteisön oikeutta hoitavan jaoston jaostopäällikkö Kareen Rispal-Bellanger ja saman osaston ulkoasiainsihteeri Surijo Seam,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies Roland Tricot,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan CRT France International SA:n, edustajinaan Thierry Chiron ja Laurent Salem, Ranskan hallituksen, asiamiehenään Tribunal administratifin jäsen Alain Lercher, ja komission, asiamiehenään Roland Tricot, 3.12.1998 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 4.2.1999 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Tribunal administratif de Dijon on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 24.3.1998 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 15.4.1998, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla ennakkoratkaisukysymyksen kyseisen perustamissopimuksen 9, 12 ja 95 artiklan tulkinnasta.

2 Tämä kysymys on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat CRT France International SA (jäljempänä CRT), joka tuo Ranskaan televiestintälaitteita, muun muassa yhteistaajuudella toimivia lähetin-vastaanottimia (jäljempänä jokamiehen radiopuhelimet), sekä Directeur régional des impôts de Bourgogne (Bourgognen alueen verojohtaja) ja joka koskee veroviranomaisten 18.10.1996 CRT:lle toimittamaa ilmoitusta jokamiehen radiopuhelimien luovutuksista määrätyn 25 127 160 Ranskan frangin (FRF) suuruisen arvioveron maksuunpanosta.

3 Tämä vero, jonka suuruus oli alun perin 250 FRF yhdestä jokamiehen radiopuhelimesta, otettiin käyttöön 31.12.1992 annetun *loi de finances rectificative pour 1992*:n (vuoden 1992 lisätalousarviosta annettu laki) 83 §:llä, jota sovellettiin 1.1.1993

alkaen. Veroa muutettiin 30.12.1993 annetulla lailla, jota sovellettiin 1.1.1994 alkaen. Tässä säännöksessä, joka on kodifioitu *code général des impôts*'n (yleinen verolaki) 302 bis X §:ään, säädetään seuraavaa:

"I. Yhteistaajuudella toimivien lähetin-vastaanottimien eli niin kutsuttujen jokamiehen radiopuhelimien luovutukset Ranskassa ovat veronalaisia.

Tämän veron alaisia eivät ole jokamiehen radiopuhelimet, joissa on enintään 40 kanavaa ja jotka toimivat ainoastaan kulmamodulaatiossa, jonka modulaatiohuipputeho on enintään 4 wattia.

II. Veron ovat velvollisia maksamaan valmistajat, maahantuojat tai henkilöt, jotka suorittavat 256 bis §:n I momentin 3 kohdassa tarkoitettuja yhteisön sisäisiä hankintoja, I kohdassa mainittujen toimiensa vuoksi.

Veron määrä on 30 prosenttia jokamiehen radiopuhelimen arvonlisäverottomasta myyntihinnasta siten, että se ei laitekohtaisesti voi alittaa 150:tä frangia eikä ylittää 350:tä frangia.

Vero on maksettava jokamiehen radiopuhelimen luovutusta seuraavassa kuussa.

III. Vero vahvistetaan, kannetaan ja sen suorittamista valvotaan arvonlisäveroon sovellettavien menettelyjen mukaisesti, ja sitä koskevat samat seuraamukset, vakuudet ja huojennukset kuin arvonlisäveroa. Oikaisuvaatimukset on esitettävä, käsiteltävä ja ratkaistava arvonlisäveroon sovellettavien sääntöjen mukaisesti."

4 CRT riitautti tämän veron yhteensopivuuden perustamissopimuksen 9, 12 ja 95 artiklan kanssa, minkä vuoksi Tribunal administratif de Dijon päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Onko 25.3.1957 tehdyn Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen 9, 12 ja 95 artiklan vastaista, että kansalliset viranomaiset asettavat yhteistaajuudella toimivien lähetin-vastaanottimien valmistajien, maahantuojien ja niitä Ranskassa luovuttavien henkilöiden maksettavaksi *code général des impôts*'n 302 bis X §:ssä säädetyn veron?"

5 CRT:n mukaan kotimaisen tuotannon puuttuessa kyseessä olevaa veroa on pääasiassa pidettävä tulleja vaikutukseltaan vastaavana maksuna, koska se koskee ainoastaan maahantuotuja tuotteita. CRT katsoo, että muista jäsenvaltioista maahantuoduista jokamiehen radiopuhelimista kannettu vero on perustamissopimuksen 9 ja 12 artiklan vastainen ja että kolmansista maista maahantuoduista jokamiehen radiopuhelimista kannettu vero on 113 artiklan vastainen.

6 CRT katsoo, että tätä veroa ei voida pitää perustamissopimuksen 95 artiklassa tarkoitettuna sisäisenä maksuna, koska se ei ole osa yleistä verojärjestelmää, jota sovelletaan järjestelmällisesti maahantuotuihin ja kotimaisiin tuotteisiin, eikä varsinkaan osa radiolinkkijärjestelmän käyttämistä koskevaa yleistä verojärjestelmää. Usean tyyppisistä radiolinkkijärjestelmää käyttävistä laitteista ei nimittäin kanneta veroa. Toisaalta tätä järjestelmää käyttävistä toisenlaisista laitteista kannettava vero perustuu eri kriteereille kuin jokamiehen radiopuhelimista kannettava vero. Viimeksi mainittu vero riippuu yksinomaan myytyjen jokamiehen radiopuhelimien määrästä ilman, että otettaisiin huomioon niiden myöhempi käyttö Ranskan alueella, niiden taajuuskaistojen erityinen käyttö, joilla ne toimivat, tai käytetyn kaistan leveys.

7 CRT on täsmentänyt, eikä sen väitettä ole tältä osin kiistetty, että veron käyttöönoton vaikutuksena eniten myytyjen, hinta-asteikon alapäässä olevien radiopuhelimien hinta kaksinkertaistui ja että tämä johti markkinoiden romahtamiseen.

8 Sitä vastoin Ranskan hallitus ja komissio katsovat, että vaikka kotimaista tuotantoa ei olekaan, pääasiassa kyseessä oleva vero on perustamissopimuksen 95 artiklassa tarkoitettu sisäinen maksu, koska se on osa yleistä verojärjestelmää, jolla pyritään kattamaan Ranskan tasavallassa taajuusalueen käytöstä aiheutuvat kustannukset, mikä kuuluu valtiovallan sääntelyn alaisuuteen. Ennen 1.1.1993 kannettiin vero niiden käyttäjien jokamiehen radiopuhelimien käytöstä, jotka halusivat saada erillisen hallinnollisen luvan. Lakia muutettiin hallinnollisen menettelyn yksinkertaistamiseksi, jotta veroa ei enää kannettaisi jokamiehen radiopuhelimien käytöstä vaan luovutuksista ja jotta se ei enää tulisi käyttäjien vaan valmistajien ja maahantuojien maksettavaksi.

9 Ranskan hallitus ja komissio toteavat, että kaikista radiolinkkijärjestelmää Ranskassa käyttävistä laitteista kannetaan veroa, vaikka veroa koskevat yksityiskohdat vaihtelevat. Verosta on vapautettu ainoastaan tietyt eurooppalaisen standardin mukaan hyväksytyt heikkotehoiset laitteet.

10 Ranskan hallitus väittää vielä, että pääasiassa kyseessä oleva vero ei ole ristiriidassa perustamissopimuksen 95 artiklan kanssa varsinkaan sen vuoksi, että sillä ei suosita mitään kotimaista tuotantoa. Ranskan hallitus huomauttaa lisäksi, että tätä määräystä ei sovelleta suoraan kolmansista maista tuotuihin tuotteisiin, joita useimmat jokamiehen radiopuhelimet ovat.

11 Tältä osin on todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tulleja vaikutukseltaan vastaavan maksun olennainen ominaispiirre, joka erottaa sen sisäisestä maksusta, perustuu siihen, että ensiksi mainittu kohdistuu yksinomaan maahantuo-

tuun tuotteeseen sellaisenaan, kun taas jälkimmäinen kohdistuu samalla sekä maahantuotuihin että kotimaisiin tuotteisiin (ks. mm. asia 90/79, komissio v. Ranska, tuomio 3.2.1981, Kok. 1981, s. 283, 13 kohta).

12 Nyt esillä olevassa asiassa ei ole kiistetty sitä, että jokamiehen radiopuhelimien kotimaista tuotantoa ei ollut. Kyseessä on kuitenkin tosiseikka, jonka tarkistaminen kuuluu kansalliselle tuomioistuimelle.

13 Yhteisöjen tuomioistuin on lisäksi katsonut, että vero tai maksu, joka asetetaan toisesta jäsenvaltiosta maahantuodulle tavaralle, vaikka samanlaisia tai samankaltaisia kotimaisia tuotteita ei ole olemassa, ei ole vaikutukseltaan vastaava maksu vaan perustamissopimuksen 95 artiklassa tarkoitettu sisäinen maksu, jos se kuuluu sellaiseen sisäisten maksujen yleiseen järjestelmään, jota sovelletaan järjestelmällisesti eri tuoteryhmiin objektiivisten perusteiden mukaisesti tuotteiden alkuperästä riippumatta (em. asia komissio v. Ranska, tuomion 14 kohta).

14 Tältä osin ei voida hyväksyä Ranskan hallituksen ja komission väitettä, että jokamiehen radiopuhelimista kannettu vero kuuluisi tällaiseen järjestelmään ja että sen tarkoituksena olisi se, että Ranskan tasavalta voisi kattaa taajuusalueen hallinnoinnista aiheutuvat välttämättömät kustannukset.

15 Vaikka onkin näytetty, että valtaosaa tätä taajuusaluetta käyttävistä laitteista verotetaan, jokamiehen radiopuhelimien verotustapa poikkeaa muiden laitteiden verotuksesta siltä osin kuin jokamiehen radiopuhelimien osalta verotetaan niiden luovutuksia, kun taas muissa tapauksissa käyttäjät maksavat veron.

16 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 31 kohdassa, asiassa ei ole näytetty, että tämän taajuusalueen käytön perusteella olisi välttämätöntä verottaa jokamiehen radiopuhelimien luovutuksia tai niiden käyttöä.

17 Kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut asiassa 158/82, komissio vastaan Tanska, 9.11.1983 antamassaan tuomiossa (Kok. 1983, s. 3573, 19 kohta), se, että vero tai maksu on vastike maahantuojalle tosiasiallisesti suoritetusta palvelusta ja että sen määrä on suhteessa kyseiseen palveluun, ei kuitenkaan tarkoita sitä, että se olisi tulleja vaikutukseltaan vastaava maksu.

18 Tästä ei ole kysymys pääasiassa kyseessä olevan veron osalta, koska kuten CRT on todennut, ilman että Ranskan hallitus olisi sitä kiistänyt, kyseisellä verolla ei rahoiteta mitään jokamiehen radiopuhelimien maahantuojille tarjottua palvelua.

19 Lisäksi vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan (ks. mm. asia C-130/93, Lamaire, tuomio 7.7.1994, Kok. 1994, s. I-3215, 14 kohta) on katsottu, että tällainen tavaraan kohdistuva vero tai maksu, jonka perusteena on valtion rajan ylittäminen, ei ole perustamissopimuksessa kielletty vaikutukseltaan vastaava maksu, jos se kannetaan sellaisten tarkastusten vuoksi, joilla pyritään noudattamaan yhteisön lainsäädännössä asetettuja velvoitteita.

20 Tältä osin ei ole kiistetty, että pääasiassa kyseessä oleva vero ei kuulu tämän poikkeuksen soveltamisalaan.

21 Tästä seuraa, että siltä osin kuin vero kohdistuu muista jäsenvaltioista maahantuotujen jokamiehen radiopuhelimien luovutuksiin, se ei ole perustamissopimuksen 95 artiklassa tarkoitettu sisäinen maksu vaan perustamissopimuksen 9 ja 12 artiklassa kielletty tulleja vaikutukseltaan vastaava maksu.

22 Kolmansista maista tuotujen jokamiehen radiopuhelimien osalta on huomattava, että sen jälkeen kun 1.7.1968 otettiin käyttöön yhteinen tullitariffi, jäsenvaltion yksipuolisesti käyttöön ottama tulli tai vaikutukseltaan vastaava maksu, jota kannetaan suoraan kolmansista maista tuotavista tuotteista, on perustamissopimuksen 9, 12 ja 113 artiklan vastainen (yhdistetyt asiat 37/73 ja 38/73, Sociaal Fonds voor de Diamantarbeiders, tuomio 13.12.1973, Kok. 1973, s. 1609, 18 kohta; Kok. Ep. II, s. 187 ja asia C-126/94, Cadi Surgelés ym., tuomio 7.11.1996, Kok. 1996, s. I-5647, 18 kohta).

23 Esitettyyn kysymykseen on siten vastattava, että perustamissopimuksen 9 ja 12 artiklan vastaista on asettaa jäsenvaltioista maahantuotujen jokamiehen radiopuhelimien valmistajien, maahantuojien ja niitä Ranskassa luovuttavien henkilöiden maksettavaksi *code général des impôts*'n 302 bis X §:ssä säädetyn kaltainen vero ja että perustamissopimuksen 9, 12 ja 113 artiklan vastaista on asettaa kolmansista maista maahantuotujen jokamiehen radiopuhelimien valmistajien, maahantuojien ja niitä Ranskassa luovuttavien henkilöiden maksettavaksi *code général des impôts*'n 302 bis X §:ssä säädetyn kaltainen vero.

Oikeudenkäyntikulut

24 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Ranskan hallitukselle sekä komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto)

on ratkaissut Tribunal administratif de Dijonin 24.3.1998 tekemällään päätöksellä esittämän kysymyksen seuraavasti:

EY:n perustamissopimuksen 9 ja 12 artiklan vastaista on asettaa jäsenvaltioista maahantuotujen yhteistaajuudella toimivien lähetin-vastaanottimien valmistajien, maahantuojien ja niitä Ranskassa luovuttavien henkilöiden maksettavaksi *code général des impôts*'n 302 bis X §:ssä säädetyn kaltainen vero ja perustamissopimuksen 9, 12 ja 113 artiklan vastaista on asettaa kolmansista maista maahantuotujen yhteistaajuudella toimivien lähetin-vastaanottimien valmistajien, maahantuojien ja niitä Ranskassa luovuttavien henkilöiden maksettavaksi *code général des impôts*'n 302 bis X §:ssä säädetyn kaltainen vero.

Jann Edward Sevón

Julistettiin Luxemburgissa 22 päivänä huhtikuuta 1999.

R. Grass P. Jann

kirjaaja ensimmäisen jaoston puheenjohtaja